

Saarna jouluyön messussa 24.12.2015 Karjasillan kirkko

Ystäväni vieraili Betlehemissä muutama viikko sitten. Sain häneltä paikallisesta kuppilasta lähetetyn tekstiviestin. Pilke silmäkulmassa hän otaksui, että Jeesus kaataisi kuppilan pöydät, jos hän piipahtaisi syntymäkotikaupungissaan. Vastasin, minäkin pilke silmäkulmassa, että Jeesus ei kaataisi pöytiä, vaan istahtaisi seurustelemaan ihmisten kanssa. Kuppilan pöytien sijasta Jeesus kaataisi Betlehemin kaupunkia ympäröivät pelon ja väkivallan muurit. Tiedämme, että Jeesuksen syntymäseutu ei ole rauhan tyyssija, vaan toistuvan väkivallan näyttämö. Pelon ja turvattomuuden tunne on lisääntynyt muuallakin. Sillä lieenee jokin vaikutus siihen, että joulun alusviikkoina täällä Karjasillan kirkossa on käynyt runsaasti väkeä. Täällä kirkossa, Jumalan huoneessa, me rukoilemme rauhaa maailmaan ja rauhaa sydämiin. Pari vuotta sitten täällä Oulussa vieraili syyrialainen, kristillistä radiotyötä Lähi-idässä tekevä mies. Turvallisuussyistä en voi mainita hänen nimeään. Hän vakuutti minut omakohtaisella kokemuksella. Myös sodan runtelemassa maassa rauha on perimmältään sydämen asia.

Puuttuuko Jumala ja onko hän puuttunut tapahtumien kulkuun? Luukas vakuuttaa jouluevankeliumissa, että Jumala ei ole etäinen majesteetti. Hän ei ole jäänyt taivaan saleihin, päättymättömään harmoniaan. Hän ei ole jättänyt luomaansa maailmaa oman onnensa nojaan, tulemaan omillaan toimeen. Ihmisiä rakastava Jumala on tehnyt intervention. Hän on puuttunut maailman menoon. Hän välittää. Joulussa on kysymys Jumalan väliin tulosta. Hän syntyy tähän maailmaan, yhdeksi meistä. Enkelit kajauttavat jouluyönä ylistyslaulun, koska Jumala välittää luomakunnastaan: ”Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa”.

Kaikki Uuden testamentin keskeiset tapahtumat kertovat välittämisestä. Vapahtajan syntymä kertoo välittämisestä. Golgatan musta yö kertoo välittämisestä. Pääsiäisaamun häikäisevä kirkkaus kertoo välittämisestä.

Jumala välittää arjesta ja tavallisuudesta. Hän välittää myös silloin, kun elämä näyttää rujot kasvonsa. Jumala tietää, mitä on olla ihminen. Betlehemin yössä hän tuli jakamaan ihmisenä olemisen ilot ja murheet. Vain vähän aikaa lapsen syntymän jälkeen pyhä perhe pakenee Egyptiin.

Johanneksen evankeliumin alkusäe viittaa luomiseen. Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona ja Sana oli Jumala. Muutama jae myöhemmin Johannes kiteyttää jouluevankeliuminsa lyhyesti ja ytimekkäästi. Hän keskittyy oleelliseen: ”Sana tuli lihaksi”. Jumalan ihmiseksi tuleminen, teologian kielellä inkarnaatio, on kristillisen uskon ydintä. Jumala tulee lähelle. Meidän ei tarvitse kurottautua taivaaseen. Jumala kohdataan täällä. Jumalallisen rakkauden suunta on ylhäältä alas.

Täällä kohdataan sama Kristus, joka on ollut jo ennen aikojen alkua. Sama Kristus, jota ylistetään Uuteen testamenttiin sisältyvän Kolossalaiskirjeen hymnissä: ”Kaikki on luotu hänessä, hänen kauttaan ja häneen” (Kol 1:16). Sama Kristus, johon viitaten evankelista Johannes lausuu: ”Hän tuli omaan maailmaansa” (Joh 1:11). Näihin sanoihin kätkeytyy vakuutus. Tämä ei ole vain ihmisten maailma. Tämä on Jumalan maailma.

Vielä katkelma apostoli Paavalin kirjeestä filippiläisille. Paavali ylistää ihmiseksi syntyneen Jumalan nöyryyttä: ”Hän luopui omastaan. Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisen kaltaiseksi. Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti” (Fil. 2:7-8).

Joulun ydinsanoma kertoo Jumalan mielenlaadusta. Hän on ihmisiä rakastava ja armahtava. Hänellä on hyvä tahto. Hänen tahtonsa on, että rakkauden liike ylhäältä alas saa aikaan ihmisten välisen horisontaalisen, vaakasuoran rakkauden liikkeen. Tällainen käsitteellinen kieli ei välttämättä avaudu.

Tästä syystä Luukkaan ja Matteuksen jouluevankeliumien mirhailta ja suitsukkeelta tuoksuva kerronta on tärkeä joulun sanoman avaaja. Yhtä lailla sanomaa avaavat evankeliumien innoittama maalaustaide, kirjallisuus ja musiikki monine kuvineen. Kuvat kertovat, että Jumala tulee jakamaan jokaisen ihmisen kodittomuuden, pakolaisuuden ja vierauden tunteen. Viesti on sama kuin aikuiseksi mieheksi varttuneen Jeesuksen vastaus yli-innokkaalle seuraajaehdokkaalle: ”Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta ihmisen pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi” (Lk 9:58).

Tänä jouluna, Pariisin ilmastokokouksen jälkimmäisessä, minua puhuttelee taiteen kuva pienestä ihmisestä, joka lämmittelee härän ja aasin hengityksessä. Kuva kertoo luomakunnasta, joka ikävöi kadotettua eheyttä. Herkkä kuva vastasyntyneestä lapsesta kertoo, että meidät on tarkoitettu elämään läheisessä yhteydessä luontoon ja huolehtimaan sen tasapainosta tällä haavoitetulla planeetalla.

Ilosanoma Jumalan ihmiseksi tulemisesta koskettaa koko luomakuntaa. Jumala ei ole meistä kaukana. Olemme täällä kuoleman varjon maassa joka hetki Jumalan sylissä. Jumala tulee liki pienessä lapsessa. Hän tuoksuu vauvalta. Hän samastuu sinun elämäsi äitisi kohdusta saakka. Hän on lähellä ja läsnä. Saat jakaa elämäsi hänen kanssaan.

Jos sinulla ennen oli tunne, että olet hukassa, niin seimen äärellä kaikki on toisin. Et ole ulkopuolinen. Vierauden ja toiseuden tunne on kadonnut. Olet tallessa. Sinulla on paikka Jumalan sylissä. Kuulut pyhään perheeseen. Vuosituhansien saatossa pieni ydinperhe on kasvanut Kristuksen maailmanlaajaksi yhteisöksi. Saat palvoa, ylistää ja kiittää seimen lasta yhdessä miljoonien kanssaihmistien kanssa.